

RETTELSESBLAD
(Forslagstiller ændret)

30. oktober 2020

UKA2020/106

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, hvori mulighederne for etableringen af et monitorerings- og varslingsystem af fjeldskred kortlægges. Undersøgelsen skal indeholde en vurdering af potentielle monitorerings- og varslingsystemer, den vurderede effekt på sikkerheden af deres etablering og de økonomiske udgifter forbundet med etableringen. Særligt skal en mulig etablering i Illorsuit indgå. Undersøgelsen skal forelægges Inatsisartut senest under EM2021.

(Siumuts medlemmer af Inatsisartut)

Begrundelse:

I 2017 skete naturkatastrofen som kom til at indvirke på os alle herhjemme, ikke mindst for de borgere der dengang boede i Nuugaatsiaq, som blev hårdest ramt og mistede mest af alle, oveni alt dette så forflyttede man endvidere beboerne i Nuugaatsiaq fra deres elskede landområde og omgivende natur med alle dets ressourcer, som de levede så godt af og samtidig måtte så også borgerne i Illorsuaq midlertidigt forlade deres elskede landområde med alle dets ressourcer og muligheder, og som brødføder et rigt erhvervsliv, hvilket samtidig for alle de berørte borgere har medført, at de er traumatiserede og hårdt ramt følelsesmæssigt. Borgerne i de berørte bygder har opretholdt deres eksistens der i mange generationer, og de har derfor i stor grad været medvirkende til, at holde samfundet oppe med udgangspunkt i fangererhvervet samt de rige muligheder for et rentabelt fiskeri som derfor altid i et samfundsmæssigt perspektiv gennemsnitligt har betydet at borgerne deroppe har været nogle af de mest holdne mennesker herhjemme med høje indkomster.

Nu hvor man så midlertidigt har forflyttet disse mennesker spredt udover flere steder, så kan det nok ikke undre nogen, at de har svært ved at fatte det skete, at det ligefrem nærmere minder om en drøm de har haft, fordi ingen nogensinde havde forudset, at noget sådant ville kunne ske og som følge heraf har man endvidere bygget midlertidige boliger og det har nok medført, at de berørte mennesker begynder at føle den barske virkelighed og kunne dokumentere, at dette er virkelig sket. Vi har i den proces der har været i vort politiske arbejde italesat, at de ramte borgere allesammen skal have en ensartet servicering.

Man kan i princippet overvåge fjeldsiden i Karrat Kangerluat for hele tiden at vurdere hvor farlig den er. Norge er et land fyldt med fjelde og netop i Norge er man vant til konstant overvågning af farlige fjeldsider. I Norge kan man advare borgerne mindst 72 timer før et større fjeldskred¹. Den teknologi man anvender i Norge kan potentielt anvendes i Illorsuit således, at befolkningen kan vende trygt tilbage og genoptage deres liv.

Det er ikke sundt for nogensomhelst mennesker at leve i uvished, og det må derfor være utroligt bekymrende, at være forvist fra sin egen bygd og sit eget hus, som følge af at der kan ske et nyt fjeldskred hvornår det skal være og det kan ske i morgen eller om 100 år, såvidt vi skal følge eksperternes udtalelser. Det gælder jo også andre bosteder, hvor man kan risikere der sker stenscred. Jeg mener, at vi må være så stærke som mennesker, at vi kan tage en beslutning om, at beboerne fra Illorsuit kan vende tilbage til deres bygd, hvis der etableres de nødvendige alarmsystemer.

Som forslagsstiller finder jeg det særdeles vigtigt, at afdække mulighederne for, at borgerne i Illorsuit kan vende hjem igen.

Jeg foreslår derfor med dette beslutningsforslag, at det undersøges, hvorledes teknologisk udstyr kan anvendes således, at beboerne fra Illorsuit trygt kan vende hjem igen.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det anslås at undersøgelsen vil svare til ca. et akademisk årsværk af cirka 500.000 kr. Det kan ikke anvises, at der vil være behov for indhentning af information.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for private næringsdrivende

Ingen.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.